

Zonde van het geld – veelgemaakte geldfouten

Lesgevershandleiding

Inhoud

Zonde van het geld – veelgemaakte geldfouten	1
1. Inleiding tot deze handleiding	3
2. Leerdoelen.....	3
3. Benodigheden	3
4. Overzicht van deze sessie.....	4
5. Aan de slag: de volledige handleiding	4
Slide 1: Openingsslide.....	5
Slide 2: Financieel welzijn	5
Slide 3 + 4: Geldfout 1: We praten niet graag over geld	6
Slide 5 + 6 + 7 + 8: Geldfout 2: We vinden de ene euro minder waard dan de andere . Error! Bookmark not defined.	
Slide 9 + 10: Geldfout 3: We zoeken manieren om betaalpijn te vermijden	Error! Bookmark not defined.
Slide 11 + 12 + 13: Geldfout 4: We geven geld onbewust uit	6
Slide 14 + 15: Geldfout 5: We denken dat we ons alles moeten ontfeggen.....	Error! Bookmark not defined.
Slide 16 + 17: Geldfout 6: We denken te veel op korte termijn.....	Error! Bookmark not defined.
Slide 18 + 19 + 20: Je bent niet alleen!	Error! Bookmark not defined.
Slide 21 + 22: Aan de slag!	7
Slide 23: (Aanbod binnen jouw organisatie)	Error! Bookmark not defined.
Slide 24: (Vragen en evaluatie).....	Error! Bookmark not defined.
6. Bijlagen	8

Colofon

© Expertisecentrum Budget en Financieel Welzijn (CEBUD), Thomas More 2024

Deze lesgevershandleiding is een uitgave van het Expertisecentrum Budget en Financieel Welzijn (CEBUD) van Thomas More. Gelieve steeds volgende tekst op te nemen in de beginslide van uw sessie:

Dit materiaal werd ontwikkeld door het Expertisecentrum Budget en Financieel Welzijn (CEBUD) van Thomas More. Meer info: <https://thomasmore.be/nl/expertisecentrum-budget-en-financieel-welzijn>

Niets uit deze handleiding en bijhorende PowerPoint mag zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van het Expertisecentrum Budget en Financieel Welzijn (CEBUD) verspreid of gebruikt worden uitgezonderd voor:

- het organiseren en geven van deze sessie aan uw medewerkers
- het organiseren en geven van deze sessie aan medewerkers van een bedrijf dat klant is bij u (wanneer u deze uitgave aankocht als dienstverlener) Bij de samenstelling van deze uitgave is uiterste zorgvuldigheid nagestreefd. Desondanks kan Expertisecentrum Budget en Financieel Welzijn (CEBUD) voor eventuele (druk)fouten en/of onvolledigheden geen aansprakelijkheid aanvaarden.

Bij de samenstelling van deze uitgave is uiterste zorgvuldigheid nagestreefd. Desondanks kan Expertisecentrum Budget en Financieel Welzijn (CEBUD) voor eventuele (druk)fouten en/of onvolledigheden geen aansprakelijkheid aanvaarden.

1. Inleiding tot deze handleiding

Deze handleiding is bestemd voor lesgevers die de prikkelsessie *Zonde van het geld – veelgemaakte geldfouten* willen geven aan medewerkers. Je vindt hier al het materiaal dat je nodig hebt om deze sessie uit te voeren. Naast de PowerPoint die je apart ontving, vind je hier achtergrondinformatie, vraagsuggesties en oefenmateriaal.

De prikkelsessie *Zonde van het geld* biedt informatie over veelgemaakte denkfouten rond geld en geldzaken. Het behandelt kort de verschillende soorten relevante kennis en vaardigheden. Het doet het beste dienst als laagdrempelige prikkelsessie, dat wil zeggen dat je deze sessie best als eerste organiseert om het thema en je aanbod in de kijker te zetten. Deze handleiding is bedoeld voor een sessie van ongeveer één uur.

2. Leerdoelen

Na deze sessie weten de deelnemers:

- Wat financieel welzijn betekent;
- Waarom praten over geld belangrijk is;
- Wat de absolute en relatieve waarde van geld is en hoe je hier best mee omgaat;
- Waarom betaalpijn vermijden niet altijd een goed idee is;
- Hoe mensen vaak onbewust geld uitgeven en hoe je dit kan stoppen;
- Waarom bezig zijn met budgetteren niet betekent dat je alles moet opgeven;
- Hoe op lange termijn denken je heel wat zorgen kan besparen;
- Waar ze terecht kunnen met vragen.

3. Benodigdheden

- PowerPoint presentatie '*Zonde van het geld – veelgemaakte geldfouten*'
- Projector + scherm
- Vragenlijst 'Evaluatie' (zie bijlage a)

4. Overzicht van deze sessie

Onderwerp	Slide
Inleiding	1, 2
Geldfout 1: We praten niet graag over geld	3, 4
Geldfout 2: We vinden de ene euro minder waard dan de andere	5, 6, 7, 8
Geldfout 3: We zoeken manieren om betaalpijn te vermijden	9, 10
Geldfout 4: We geven geld onbewust uit	11, 12, 13
Geldfout 5: We denken dat we ons alles moeten ontfeggen	14, 15
Geldfout 6: We denken te veel op korte termijn	16, 17
Je bent niet alleen!	18, 19, 20
Aan de slag!	21, 22
(Aanbod binnen jouw organisatie)	23 ¹
Afronding: vragenlijst	24

5. Aan de slag: de volledige handleiding

In deze handleiding vind je

- een korte toelichting van het doel van de slide,
- het nodige materiaal (onderstreept),
- de gebruikte methodieken;
- per slide de informatie die je als lesgever aan de deelnemers kan meegeven (*cursief*).

Uiteraard hoef je dit niet op dezelfde manier te verwoorden. Als een slide beschikt over animaties staat in de suggestie steeds [KLIK] om aan te geven wanneer je deze moet activeren.

Je vindt alle suggesties ook steeds in de notities van elke slide in de PowerPoint.

Tip: neem de presentatie vooraf goed door zodat je de animaties en volgordes kent.

¹ Deze slide bevat informatie die aangepast moet worden (aan jouw organisatie)

Slide 1: Openingsslide

Verwelkom de deelnemers en kader kort waarom jouw organisatie de sessie organiseert.

Suggestie: Welkom op de infosessie 'Zonde van het geld: veelgemaakte geldfouten'. Vandaag gaan we kijken naar enkele denkfouten die mensen (inclusief ikzelf) al eens durven maken. We organiseren deze sessie omdat we belang hechten aan het financieel welzijn van onze medewerkers.

Gelieve steeds volgende tekst op te nemen in de openingsslide:

"Dit materiaal werd ontwikkeld door het Expertisecentrum Budget en Financieel Welzijn (CEBUD) van Thomas More. Meer info: <https://thomasmore.be/nl/expertisecentrum-budget-en-financieel-welzijn>".

Slide 2: Financieel welzijn

Licht de slide toe.

Suggestie: Wat bedoelen we met financieel welzijn? Dat betekent drie dingen:

- kunnen voldoen aan je huidige financiële verplichtingen,
- vertrouwen hebben in je financiële toekomst
- kunnen kiezen voor dingen die je plezier brengen in het leven.

Dat lijkt soms iets te zijn waar je weinig vat op hebt. Maar dat hoeft niet zo te zijn. Er zijn heel wat tips en trucs waarmee je aan de slag kan.

- *Dan gaat het bijvoorbeeld over wat je kan doen om ervoor te zorgen dat je nu je rekeningen en kosten kan betalen. Dat begint met een goed overzicht van je inkomsten en de uitgaven die je daarmee moet doen. Hoe maak je een overzicht en hoe houd je hier controle over? Hoe maak je hierin belangrijke keuzes en hoe kan je besparen op bepaalde uitgaven?*
- *Als het gaat om vertrouwen in de toekomst, dan moet je jezelf afvragen wat je allemaal nog wil doen, welke doelen je hebt, welke veranderingen je verwacht, en welke risico's er zijn. En dit zowel op korte en langere termijn, en dan bekijken of en hoe je je daarop kan voorbereiden. Misschien wil je wel kinderen, of heb je kinderen die binnenkort naar het hoger onderwijs gaan, misschien moet je nog verbouwen of moet je een nieuwe koelkast kopen. Sommige dingen kan je niet voorzien maar kunnen ook voorvallen: jij of iemand in je gezin wordt ziek, je kan een tijd niet werken door een ongeval bijvoorbeeld, je auto heeft onverwacht grote kosten, ... Je moet niet de hele tijd denken in doemscenario's, maar het geeft gemoedsrust als je weet dat je een moeilijkere periode kan opvangen en als je weet dat grotere, te verwachten uitgaven voorzien zijn. Om gerust te zijn in de toekomst kan je dus proberen om je voor te bereiden op wat je verwacht of weet dat zal gebeuren (door doelgericht te sparen of te investeren) en door je voor te bereiden op wat onverwacht kan voorvallen (door een spaarbuffer te creëren, financiële keuzes te maken of bepaalde producten aan te kopen).*
- *Genoeg geld hebben voor dingen die je plezier brengen in het leven: waar droom je van, wat maakt je blij of brengt je plezier? Wil je een lange, verre reis maken, wil je minder gaan werken, citytrips maken, concerten bijwonen, lekker op restaurant kunnen gaan, ... Hier gaat het vooral over bewuste keuzes maken, het verschil kennen tussen uitgaven die je moet doen en uitgaven die je mag doen en hoe kan je dit op langere termijn plannen.*

Want wat ik net allemaal vertelde, dat lijkt misschien heel veel. Dat zijn veel dingen die je moet doen, waarover je moet nadenken, waarmee je moet bezig zijn. Dat geeft misschien al stress. Maar het is geen alles of niets verhaal. Je hoeft niet alles ineens te doen, en je zal zien dat heel veel dingen met elkaar samenhangen. Met kleine stapjes kom je er ook. Dus, ik wil jullie vandaag alvast een paar dingen meegeven. Tips waarmee je thuis al iets kan doen, nieuwe kennis waar je over kan nadenken en hopelijk ook informatie die je misschien nog niet kende.

Slide 3 + 4: Geldfout 1: We praten niet graag over geld

Licht de eerste geldfout toe. Gebruik hierbij enkele stellingen om af te toetsen hoe de deelnemers hiermee omgaan.

Suggestie:

Slide 3: *1 Vlaming op 4 heeft veel of zeer veel moeite met rondkomen. Dat is een grote groep. Toch weten we dat niet van elkaar... Want we praten niet over geld. Je vertelt niet tegen vrienden of familie hoeveel je verdient, hoeveel er op je rekening staat, hoeveel je aan je hypothecaire krediet uitgeeft, Of wel?*

Steek je hand op als je:

- *Weet hoeveel je maandelijkse inkomsten (loon + groeipakket +) bedragen?*
- *Weet hoeveel jouw vaste maandelijkse kosten zijn?*
- *Praat met jouw familie (kinderen, ouders, broers of zussen) over je inkomsten, uitgaven,..*
- *Vrienden weten hoeveel je verdient?*
- *...[Vul eventueel aan met extra stellingen]*

Slide 11 + 12 + 13: Geldfout 4: We geven geld onbewust uit

Licht de slides met animaties toe. [KLIK] toont steeds een nieuwe animatie.

Suggestie:

Slide 11: *De vierde fout hangt hier sterk mee samen, we geven geld uit zonder dat we hier altijd hard over nadenken.. We beseffen niet altijd goed waaraan we geld uitgeven, hoeveel we ergens voor betalen, en denken vaak niet na of het dat ons waard is. We spenderen nogal impulsief. Soms uit gewoonte, soms om onszelf te troosten of op te peppen, soms omdat we totaal geen zicht hebben op ons uitgavepatroon.*

Sommige onbewuste uitgaven zijn in het verleden wel gepland, maar gebeuren automatisch. Denk maar aan alle automatische betalingen en domiciliëringen die we hebben. Die opdrachten gaan van onze rekening af, worden vanzelf geïnd, we moeten er niet meer over nadenken. Dat kan helpen, om meer rust te brengen, want vaste betalingen gebeuren sowieso. Maar het brengt ook een risico met zich mee omdat je misschien niet goed meer weet welke er allemaal lopen., Tip: neem geregeld de tijd om te kijken welke automatische betalingen je hebt lopen, over hoeveel geld dat gaat en voor welke diensten dat is. Durf dat herzien en hou dan ook rekening met die bedragen in de andere uitgaven die je moet doen.

Slide 21 + 22: Aan de slag!

Licht de slides toe en vat de sessie kort samen.

Suggestie:

Slide 21: *Wil je na deze sessie graag aan de slag gaan met je budget? Dan vind je op deze slide heel wat interessante links waar je informatie vindt om mee aan de slag te gaan. Lukt het niet om het zelfstandig aan te pakken? Zoek dan hulp bij het OCMW van je gemeente of CAW in je buurt.*

6. Bijlagen

a) Vragenlijst 'Evaluatie'

Vragenlijst Evaluatie 'Zonde van het geld – veelgemaakte geldfouten'

Wat vond je van deze sessie als geheel?

1. Helemaal niet goed
2. Niet goed
3. Neutraal
4. Goed
5. Heel goed

Wat vond je van de INHOUD van deze sessie?

	Helemaal niet eens	Niet eens	Neutraal	Eens	Helemaal eens
Ik vond de inhoud nuttig en zinvol	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb iets bijgeleerd wat ik nog niet eerder wist	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vond de uitleg begrijpbaar en duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vond de uitleg en inhoud voldoende uitgebreid	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vond dat er voldoende ruimte was voor vragen	☐	☐	☐	☐	☐
Ik zou collega's aanraden deze sessie te volgen	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb nu meer zelfvertrouwen om met mijn geldzaken bezig te zijn	☐	☐	☐	☐	☐
Ik voel me nu meer gemotiveerd om met mijn geldzaken bezig te zijn	☐	☐	☐	☐	☐

Ik vond dat er iets ontbrak aan deze sessie.

1. Nee
2. Ja, namelijk _____

Wat geef je nog graag mee aan ons over deze sessie?